

Odoberanie orgánov v Číne

Uznesenie Európskeho parlamentu z 12. decembra 2013 o odoberaní orgánov v Číne (2013/2981(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje uznesenia zo 7. septembra 2006¹ a 14. marca 2013² o vzťahoch medzi EÚ a Čínou, z 13. decembra 2012 o výročnej správe o ľudských právach a demokracii vo svete v roku 2011 a politike Európskej únie v tejto oblasti³, zo 16. decembra 2010 o výročnej správe o ľudských právach vo svete v roku 2009 a politike Európskej únie v tejto oblasti⁴ a z 19. mája 2010 o oznámení Komisie s názvom Akčný plán v oblasti darcovstva a transplantácie orgánov (2009-2015): posilnená spolupráca medzi členskými štátmi⁵,
 - so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie, najmä na jej článok 3 o práve na nedotknuteľnosť osoby,
 - so zreteľom na vypočutia z 21. novembra 2009, 6. decembra 2012 a 2. decembra 2013, ktoré uskutočnil podvýbor pre ľudské práva, a na svedectvá bývalého kanadského ministra pre oblasť Ázia – tichomorská oblasť Davida Kilgoura, a právnika v oblasti ľudských práv Davida Matasa o rozsiahlom odoberaní orgánov, ktorému boli nedobrovoľne podrobovaní v Číne od roku 2000 stúpenci hnutia Fa-lun-kung;
 - so zreteľom na Dohovor proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu, ktorý Čína ratifikovala 4. októbra 1988,
 - so zreteľom na článok 122 ods. 5 a článok 110 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže Čínska ľudová republika uskutočňuje viac ako 10 000 transplantácií orgánov ročne a keďže podľa reklám 165 čínskych stredísk pre transplantácie orgánov môžu nájsť zodpovedajúce orgány v priebehu 2 až 4 týždňov, pričom však v súčasnosti neexistuje organizovaný alebo účinný verejný systém darcovstva alebo pridelovania orgánov; keďže systém transplantácie orgánov v Číne nespĺňa požiadavky Svetovej zdravotníckej organizácie, pokiaľ ide o transparentnosť a vysledovateľnosť získavania orgánov, a keďže čínska vláda odmietla nezávislú kontrolu systému; keďže dobrovoľný a informovaný súhlas je nevyhnutným predpokladom etického darcovstva orgánov;
- B. keďže Čínska ľudová republika má mimoriadne nízku mieru dobrovoľného darcovstva orgánov, a to z dôvodu tradičného presvedčenia; keďže v roku 1984 Čína zaviedla nariadenia umožňujúce odoberanie orgánov popraveným väzňom;
- C. keďže vláde Čínskej ľudovej republiky sa nepodarilo dokázať pôvod nadmerného počtu orgánov, keď ju o informácie požiadal bývalý osobitný spravodajca OSN pre mučenie a iné

¹ Ú. v. EÚ C 305 E, 14.12.2006, s. 219.

² Prijaté texty, P7_TA(2013)0097.

³ Prijaté texty, P7_TA(2012)0503.

⁴ Ú. v. EÚ C 169 E, 15.6.2012, s. 81.

⁵ Ú. v. EÚ C 161 E, 31.5.2011, s. 65.

kruté, neľudské a ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie Manfred Nowak a kanadskí výskumníci David Matas, právnik pre ľudské práva, a David Kilgour bývalý kanadský minister pre oblasť Ázia – tichomorská oblasť;

- D. keďže Chuang Ťie-fu, riaditeľ čínskeho výboru pre darcovstvo orgánov a bývalý námestník ministra zdravotníctva vyhlásil na madridskej konferencii o darcovstve orgánov a transplantáciách, ktorá sa konala v roku 2010, že viac ako 90 % transplantovaných orgánov odobratých zosnulým darcom pochádza od väzňov popravených v Číne, a povedal, že všetky nemocnice s povolením uskutočňovať transplantácie orgánov budú požiadané, aby do polovice roka 2014 prestali používať orgány popravených väzňov a aby používali len dobrovoľne darované orgány a pridelené prostredníctvom rodiaceho sa celoštátneho systému;
- E. keďže Čínska ľudová republika oznámila svoj zámer do roku 2015 postupne ukončiť odoberanie orgánov popraveným väzňom, ako aj zriadenie počítačového systému pridelenia orgánov, ktorý je známy ako Čínsky systém reakcie v oblasti transplantácie orgánov (COTRS), čo protirečí jej záväzku, že sa bude požadovať od všetkých nemocníc s povolením uskutočňovať transplantácie orgánov, aby do polovice roka 2014 prestali používať orgány popravených väzňov;
- F. keďže Komunistická strana Číny spustila v júli roku 1999 intenzívnu celoštátnu vlnu prenasledovania, ktorej účelom bolo odstrániť duchovné vyznávanie Fa-lun-kung a v dôsledku ktorej boli zadržané a uväznené stotisíce stúpencov hnutia Fa-lun-kung; keďže existujú správy o tom, že aj ujgurskí a tibetskí väzni boli podrobení násilným transplantáciám orgánov;
- G. keďže Výbor OSN proti mučeniu a osobitný spravodajca OSN pre mučenie a iné kruté, neľudské a ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie vyjadrili obavy z údajného odoberania orgánov väzňom a vyzvali vládu Čínskej ľudovej republiky, aby zvýšila zodpovednosť a transparentnosť systému transplantácie orgánov a trestala osoby zodpovedné za zneužitia; keďže zabíjanie náboženských alebo politických väzňov na účely predaja ich orgánov na transplantáciu je mimoriadnym a neznesiteľným porušením základného práva na život;
- H. keďže 12. novembra 2013 Valné zhromaždenie OSN zvolilo Čínu do Rady OSN pre ľudské práva na obdobie troch rokov od 1. januára 2014;
1. vyjadruje hlboké znepokojenie nad pokračujúcimi a dôveryhodnými správami o systematickom, štátom povolenom odoberaní orgánov väzňom svedomia, ktorí s tým nesúhlasia, v Čínskej ľudovej republike, vrátane vysokého počtu stúpencov hnutia Fa-lun-kung uväznených z dôvodu ich náboženského presvedčenia, ako i príslušníkov ďalších náboženských a etnických menšinových skupín;
 2. zdôrazňuje, že je neprijateľné, aby sa odoberanie orgánov popraveným väzňom postupne ukončilo až v roku 2015; vyzýva vládu Čínskej ľudovej republiky, aby bezodkladne skoncovala s praktikami odoberania orgánov väzňom svedomia a príslušníkom náboženských a etnických menšinových skupín;
 3. žiada EÚ a jej členské štáty, aby upozorňovali na odoberanie orgánov v Číne; odporúča, aby Únia a jej členské štáty verejne odsúdili zneužívanie v oblasti transplantácií orgánov v Číne a aby zvýšili povedomie o tejto otázke medzi svojimi občanmi, ktorí cestujú do Číny; žiada, aby EÚ v plnej miere a transparentne vyšetrila praktiky transplantácie orgánov v Číne

a aby boli trestne stíhané osoby, v prípade ktorých sa zistilo, že boli zapojené do týchto neetických praktík;

4. vyzýva čínske orgány, aby riadne reagovali na požiadavky osobitného spravodajcu OSN pre mučenie a iné kruté, neľudské a ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie a osobitného spravodajcu OSN pre slobodu náboženského vyznania alebo viery, ktorí žiadajú čínsku vládu, aby vysvetlila zdroje dodatočných orgánov po zvýšení počtu operácií, počas ktorých sa transplantovali orgány, a aby im povolila, aby vyšetřovali praktiky transplantácie orgánov v Číne;
5. žiada bezodkladné prepustenie väzňov svedomia v Číne vrátane stúpcov hnutia Fa-lun-kung;
6. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, osobitnému spravodajcovi EÚ pre ľudské práva, generálnemu tajomníkovi OSN, Rade OSN pre ľudské práva, vláde Čínskej ľudovej republiky a čínskemu Národnému ľudovému zhromaždeniu.